

ORIGINAL ARTICLE

Effect of Co-injection of Endothelial Progenitor Cells and Mesenchymal Stem Cells in Reducing Systemic Inflammatory Response in Sepsis Induced by Escherichia coli Lipopolysaccharide in Mouse Model

Sadaf Hoseinnia¹,
Maryam Ghane^{2,3},
Jamile Norouzi⁴,
Farzaneh Hosseini²

¹ PhD Student in Microbiology, Department of Microbiology, North Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

² Assistant Professor, Department of Microbiology, North Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

³ Assistant Professor, Department of Biology, Islamshahr Branch, Islamic Azad University, Islamshahr, Iran

⁴ Professor, Department of Microbiology, North Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

(Received December 19, 2022 ; Accepted June 11, 2023)

Abstract

Background and purpose: Endothelial progenitor cells (EPCs) and mesenchymal stem cells (MSCs) have useful effects in treatment of sepsis, but the effects of co-injection of EPC and MSC for the treatment of sepsis have not yet been investigated. This study investigated the therapeutic effect of MSC+EPC in reducing the systemic inflammatory response in lipopolysaccharide (LPS) induced sepsis in mice.

Materials and methods: In this experimental study, mouse bone marrow MSCs and EPCs were isolated and their surface markers were investigated using flow cytometry. Four groups of mice ($n=12$ per group) were included in the study. The control group had no treatment, group II received LPS intraperitoneally, group III received PBS buffer after LPS inoculation, and group IV received EPCs+MSCs after LPS inoculation. The serum and tissue levels of IL-1 β , TNF- α , IL-6, and IL-10, and the serum levels of CRP and hepatic enzymes were determined by commercial kits. One-way ANOVA and post hoc test were used for comparison between groups.

Results: The surface markers of MSCs and EPCs were confirmed by flow cytometry. The co-injection of MSC+EPC significantly decreased the levels of pro-inflammatory cytokines ($P<0.001$), increased the concentration of anti-inflammatory cytokines ($P<0.001$), and increased the survival rate ($P<0.01$). Mice treated with MSC+EPC represented a significant decrease in liver enzymes ($P<0.05$), pulmonary edema ($P<0.01$), and CRP level ($P<0.05$) compared to the mice with LPS-induced sepsis.

Conclusion: Co-injection of MSC and EPC leads to a reduction of the inflammatory response. This study provides promising results for the treatment of sepsis.

Keywords: lipopolysaccharide, sepsis, endothelial progenitor cells, mesenchymal stem cells

J Mazandaran Univ Med Sci 2023; 33 (222): 1-14 (Persian).

Corresponding Author: Maryam Ghane - North Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.
(E-mail: ghane@iau.ac.ir)

بررسی اثر تزریق هم زمان سلول‌های اجدادی اندوتلیال و سلول‌های بنیادی مزانشیمی در کاهش پاسخ التهابی سیستمیک ناشی از سپسیس القا شده با لیپوپلی ساکارید/اشریشیاکولی در مدل موشی

صفد حسین نیا^۱

مریم قانع^{۲,۳}

جمیله نوروزی^۴

فرزانه حسینی^۲

چکیده

سابقه و هدف: سلول‌های پیش ساز اندوتلیال (EPC) و سلول‌های بنیادی مزانشیمی (MSC) اثرات مفیدی در درمان سپسیس دارند، اما هنوز اثرات تزریق همزمان MSC و EPC در درمان سپسیس بررسی نشده است. این مطالعه با هدف بررسی اثر درمانی EPC+MSC بر کاهش پاسخ التهابی سیستمیک در مدل سپسیس القایی با لیپوپلی ساکارید(LPS)، انجام پذیرفت.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه تجربی، سلول‌های EPC و MSC مغز استخوان موش جداسازی و با استفاده از فلوسیتوتری، نشانگرهای سطحی آن‌ها بررسی شد. در مجموع ۴ گروه موش (گروه‌های ۱۲ تایی) وارد مطالعه شدند. گروه کنترل که هیچ تیماری نداشتند، گروه دوم LPS به صورت درون صفاقی، گروه سوم پس از تلقیح PBS، بافر PBS و گروه چهارم پس از تلقیح LPS، سلول EPC و MSC دریافت کردند. سطح سرمی و بافتی IL-1 β , IL-6, TNF- α و IL-10 و سطوح سرمی CRP و آنزیم‌های کبدی توسط کیت تعیین شد. از آنالیز واریانس یک طرفه و post hoc برای مقایسه گروه‌ها استفاده شد.

یافته‌ها: شاخص‌های سطحی سلول‌های MSC و EPC توسط فلوسیتوتری تایید شد. تزریق EPC+MSC سطح سیتوکین‌های پیش التهابی را کاهش ($P<0/001$)، غلظت سیتوکین ضد التهابی را افزایش ($P<0/001$) و میزان بقای موش‌های ناشی از LPS را افزایش داد ($P<0/01$). موش‌های تحت درمان با EPC+MSC، کاهش قابل توجهی در آنزیم‌های کبدی ادم ریوی ($P<0/05$)، ادم ریوی ($P<0/01$) و سطح CRP ($P<0/05$) در مقایسه با گروه سپسیس القایی با LPS نشان دادند.

استنتاج: تزریق همزمان EPC و MSC منجر به کاهش پاسخ التهابی می‌شود. این مطالعه نتایج امیدوار کننده‌ای برای درمان سپسیس ارائه می‌دهد.

واژه‌های کلیدی: لیپوپلی ساکارید، سپسیس، سلول‌های پیش ساز اندوتلیال، سلول‌های بنیادی مزانشیمی

مقدمه

لیپوپلی ساکارید (LPS) در غشاء خارجی باکتری‌های گرم منفی مانند اشریشیا کولی وجود دارد و به عنوان اندوتلکسین شناخته می‌شود. این مولکول باعث ایجاد پاسخ ایمنی در انسان و حیوانات شده و در

E-mail: ghane@iiau.ac.ir

مؤلف مسئول: مریم قانع - تهران: خیابان شهید صدوqi، بلوار شهید عباسور، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال

۱. داشتجویی دکتری میکروبیولوژی، گروه میکروبیولوژی، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

۲. استادیار، گروه میکروبیولوژی، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

۳. استادیار، گروه زیست شناسی واحد اسلامشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، اسلامشهر، ایران

۴. استاد، گروه میکروبیولوژی، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۹/۲۸ تاریخ ارجاع جهت اصلاحات: ۱۴۰۱/۱۰/۱۱ تاریخ تصویب: ۱۴۰۲/۳/۲۱

در ارائه درمان با کیفیت ممکن است شامل داروهای ضد میکروبی تقلبی، مداخلات جراحی محدود و مراقبت‌های ویژه باشد که ممکن است مداخلات حمایتی یا پروتکل‌هایی برای مدیریت بیماران مبتلا به اختلالات فیزیولوژیک را داشته یا نداشته باشد(8).

به دلیل افزایش مقاومت آنتی‌بیوتیکی و پیری جوامع، سپسیس در آینده به عنوان یک مشکل بالینی مهم باقی خواهد ماند. بنابراین معرفی ابزارهای جدید درمانی جهت مقابله با این مشکلات ضروری به نظر می‌رسد. سلول درمانی که شامل استفاده از سلول زنده است، گزینه درمانی نسبتاً جدیدی بوده و می‌تواند در درمان بیماری‌های عفونی امید بخش باشد. اخیراً خواص تعديل کنندگی این‌نوع سلول‌های بنیادی مزانشیمی (Mesenchymal stem cells: MSCs) تایید شده است(9). مکانیسم تاثیر MSC در افزایش بقا در مدل سپسیس، وابسته به خصوصیات تعديل این‌نوع ضد میکروبی این سلول‌ها است. تیمار با MSC در موش سپتیک منجر به باز برنامه‌ریزی ماکروفاژها به فتوتیپ ضدالتهابی تولید کننده‌ای اینتلکین 10 (IL-10) و کاهش سطح سایتوکاین‌های پیش‌التهابی در خون و اعضا و هم‌چنین کاهش نفوذ سلول‌های این‌نوع به ویژه منوسیت‌ها و نوتروفیل‌ها در بافت عفونی می‌شود(10). تاکنون نتایج امیدوار کننده‌ای از تاثیر MSC در مدل‌های کوچک به دست آمده است و پیشنهاد گردید که این سلول می‌تواند گزینه درمانی موثری در بیماری سپسیس باشد(10).

در سیر بیماری سپسیس، آسیب سلول‌های اندوتیال یکی از مهم‌ترین نشانه‌های پیشرفت بیماری به سمت آسیب‌های ریوی است. اختلال عملکرد سد اندوتیال و نشت از عروق خونی کوچک نظیر مویرگ‌ها نقش مهمی در پاتوژن نارسایی اندام در سپسیس و عوارض مرتبط با سپسیس مانند سندرم زجر تنفسی حاد دارد(11). سلول‌های اجدادی اندوتیالی (EPCs)، سلول‌های پیش‌ساز هستند که توانایی بازسازی اندوتیال را دارند و

نهایت می‌تواند منجر به پاسخ‌های التهابی قوی شود. LPS باکتریایی از سه جزء آنتی ژن O، الیگوساکارید مرکزی و لیپید A تشکیل شده است. هنگامی که باکتری توسط سیستم ایمنی تجزیه می‌شود، قسمت‌های مختلفی از غشاء باکتری از جمله لیپید A وارد جریان خون می‌شود که منجر به افزایش دمای بدن و التهاب می‌شود. به علاوه، انتشار لیپیدها در خون ممکن است باعث ایجاد عوارض پاتویولولوژیک متعدد مانند شوک سپتیک، آسیب و مرگ شود(1).

سپسیس نوعی سندرم کشنده بالقوه است که با دخالت یک عامل عفونی شروع شده و منجر به برهم خوردن هم‌وستازی مکانسیم‌های پیش‌التهابی و ضدالتهابی می‌شود و در این حالت سیستم ایمنی از تنظیم طبیعی برخوردار نیست(2). سپسیس می‌تواند جریان خون ورودی به اندام‌های بدن از قبیل مغز، قلب و کلیه را کاهش دهد. علائم سپسیس شامل سندرم زجر تنفسی حاد، شوک سپتیک (کاهش خطرناک فشار خون به دنبال عفونت شدید) و آسیب به اندام‌ها است. حتی در موارد شدید، بیماری سپسیس می‌تواند منجر به اختلال در چندین عضو بدن همچون ریه‌ها، کلیه‌ها و نارسایی‌های کبدی شود(3). علی‌رغم پیشرفت قابل توجهی که اخیراً در زمینه آنتی‌بیوتیک‌ها و مراقبت‌های ویژه مدرن بیمارستانی صورت گرفته، مرگ ناشی از این بیماری به شدت بالا بوده و حدود 30 درصد برای سپسیس و 50 درصد برای شوک سپتیک تخمین زده است(5). علاوه بر این، سالانه بیش از 19 میلیون مورد جدید مبتلا به سپسیس در سراسر جهان گزارش می‌شود(6). دستورالعمل درمانی رایج سپسیس شامل آنتی‌بیوتیک درمانی، مایع درمانی و تزریق محصولات خونی در ساعات اولیه تشخیص بیماری می‌باشد که با توجه به چالش‌های موجود، کارکرد قابل توجهی نداشته است. یکی از مهم‌ترین چالش‌ها این است که تعریف سپسیس ممکن است خیلی گسترده باشد و گروه‌های ناهمگنی از بیماران را در بر گیرد که ممکن است همان اختلال بالینی ایمونولوژیک را نداشته باشند(7). چالش‌ها

میلی متری قرار داده شد و محتویات مدولای استخوان با محیط کشت شستشو داده شد. سپس محیط کشت DMEM حاوی مغز استخوان، بر روی حجم مساوی از فایکول (Sigma-aldrich, USA) درون یک فالکون 15 میلی لیتری ریخته و به مدت 30 دقیقه با دور 400 g سانتریفیوز (Eppendorf, Germany) شد. بعد از سانتریفیوژ، سلول‌های تک هسته‌ای مغز استخوان که در محل تلاقی دو فاز به صورت لایه شیری رنگ متمایز بودند، به آرامی توسط سمپلر برداشته شد و دو بار با فسفات بافر سالین (PBS) شستشو داده شد. برای جداسازی سلول‌های بنیادی مزانشیمی، سلول‌های تک هسته‌ای جدا شده روی پلیت‌های 24 خانه‌ای حاوی DMEM با گلوکز (Gibco) (FBS) کم همراه با 10 درصد سرم جنین گاوی (FBS) و 50 $\mu\text{g}/\text{ml}$ پنی سیلین / استرپتومایسین در دمای 37 درجه سانتی گراد، 5 درصد CO_2 و 95 درصد رطوبت نسبی به مدت 72 ساعت کشت شدند. در نهایت، برای حذف سلول‌های غیر چسبیده، پلیت‌ها با PBS شسته شدند و محیط جایگزین شد. برای جداسازی و کشت سلول‌های اندوتیال اجدادی، کف چاهک‌های پلیت 24 خانه‌ای با فیبرونکتین (Sigma-Aldrich, USA) پوشانده و به مدت 45 دقیقه در 37 درجه سانتی گراد گرم‌گذاشی شدند و سپس سلول‌های تک هسته‌ای در محیط کشت EGM-2 سلول‌های اندوتیال همراه با عامل رشد (Lonza, USA) (Endothelial growth edium) همراه پنی سیلین و استرپتومایسین و 5 درصد سرم جنین گاوی در انکوباتور با دمای 37 درجه سانتی گراد و رطوبت نسبی 95 درصد و دی‌اکسید کربن 5 درصد کشت داده شدند. محیط کشت بعد از 24 ساعت، تعویض شد. در نهایت، محیط کشت در روز سوم و هفتم تعویض شد و سلول‌ها برای مطالعه، مورد استفاده قرار گرفتند(14). سلول‌های اجدادی اندوتیال و سلول‌های مزانشیمی پس از تایید، به وسیله تریپسین جداسازی شدند و در فلاسک‌های حاوی محیط کشت DMEM، سرم جنین گوساله و آنتی‌بیوتیک پنی سیلین / استرپتومایسین

می‌توانند در ترمیم اندوتیوم آسیب دیده، نقش قاطع داشته باشد(12). در مطالعه‌ای گزارش شد که EPC‌ها باقا را بهبود می‌بخشد و نارسایی اندام را در سپسیس تجربی کاهش می‌دهد(13).

در مطالعه حاضر، برای اولین بار پتانسیل درمانی تزریق هم‌زمان سلول‌های اجدادی اندوتیال و سلول‌های مزانشیمی جدا شده از مغز استخوان موش در مدل حیوانی سپسیس بررسی شد. هدف از این مطالعه بررسی اثرات درمانی تزریق هم‌زمان سلول‌های مزانشیمی و سلول‌های اجدادی اندوتیال در کاهش التهاب، آسیب‌های بافتی و تنظیم سیستم ایمنی در موش مدل بیماری سپسیس بوده است.

مواد و روش‌ها

حیوانات مورد مطالعه

در این مطالعه تجربی، از موش‌های C57/BL6 استفاده شد. برای این منظور 48 موش نر از دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران خریداری شد و تمام مراحل عملی و تیمار موش‌ها با تأیید انجمان حمایت از حیوانات دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران، اجرا گردید. این مطالعه با کد اخلاق از دانشگاه آزاد واحد تهران شمال (IAU.TNB.REC.1400.009) تایید شد.

جاداسازی و کشت سلول‌های بنیادی مزانشیمی و سلول‌های اندوتیال اجدادی از مغز استخوان موش سلول‌های تک هسته‌ای مغز استخوان از استخوان ران موش در مرکز تحقیقاتی آزمای طب گستر سورنا استخراج شد. برای این منظور موش‌ها پس از بیهوشی با کلروفرم، با روش جا به جای گردن یوتانایز شدند و استخوان فمور آن‌ها به صورت استریل جدا شد. سپس سوزن شماره 18 متصل به سرنگ که حاوی محیط کشت (Dulbecco's Modified EagleMedium) DMEM با گلوکز کم (Gibco-Invitrogen, USA) بود، از یک سر استخوان وارد شد و سر دیگر آن درون پلیت 35

مجموع 48 موش در این مطالعه وارد شدند و به طور تصادفی در چهار گروه مساوی طبقه بندی شدند. گروه کنترل هیچ تیماری دریافت نکرده بودند، گروه دوم، 400 میکرو گرم LPS (Sigma-Aldrich) به صورت درون صفاقی (به ازای هر موش) دریافت کرده بودند. گروه سوم 4 ساعت پس از تلقیح LPS، 200 میکرولیتر PBS و گروه چهارم نیز 4 ساعت پس از تلقیح LPS تعداد 5×10^5 سلول EPC و 5×10^5 سلول MSC در 200 میکرولیتر PBS از طریق سیاهرگ دمی دریافت کردند. پس از 48 ساعت، موش‌ها بیهوده شده، از قلب خون‌گیری به صورت تصادفی ساده انجام و نمونه‌های خونی برای انجام تست کامل خونی در لوله‌های حاوی ماده ضد انعقاد ریخته شد. پارامترهای هماتولوژیک شامل کل گلوبول‌های سفید خون (WBCs)، نوتروفیل‌ها و سلول‌های باند (band cell) با استفاده از دستگاه (MEK-6400، Nihon Kohden) شمارنده سلولی خودکار (MEK-6400، Nihon Kohden) آنالیز شدند. نمونه خونی برای بررسی عوامل بیوشیمیایی و سایتوکاین التهابی با سرعت g 450 سانتریفیوژ شدند. نمونه سرمی با دقت جمع آوری و در 80°C ذخیره شدند.

روش الایزا جهت سنجش سایتوکین‌ها

سطح سرمی و بافتی هر یک از سایتوکین‌های ایترلوکین-1 β (IL-1 β) Cat No: MLB00C، R&D Cat) (TNF- α (Syste Cat) (No: DY410، R&D System (IL-6)، ایترلوکین-6 (Cat No: M6000B، R&D System) (Cat No: DY417، R&D System) (IL-10) 10 به وسیله کیت الایزا مطابق دستور کار سازنده کیت سنجیده شد و میزان سایتوکاین‌های موجود در هر نمونه به دست آمد.

آنالیز بیوشیمیایی خون

سطح سرمی پروتئین واکنشی C (CRP)، آلانین آمینو ترانسفراز (ALT)، آلکالین فسفاتاز (ALP) و آسپارتات آمینو ترانسفراز (AST) توسط کیت‌های تجاری

به مدت 48 ساعت در دمای 37 درجه سانتی گراد و رطوبت 96 درجه و 5 درصد CO₂ گرم‌گذاری شدند و سپس سلول‌ها جدا شده و برای اهداف بعدی کار مورد استفاده قرار گرفتند. مقدار سلول‌های مزانشیمی و سلول‌های اجدادی اندوتیال به یک نسبت (5×10^4) انتخاب شدند(9).

فلوسيوتومتری

سلول‌های بنیادی مزانشیمی و سلول‌های اندوتیال اجدادی جدا شده با استفاده از فلوسيوتومتری و با استفاده از نشانگرهای سطحی آنها تأیید شدند. آنتی‌بادی‌های مورد استفاده در جدول شماره 1 آمده است. برای این کار پس از تریپسینه کردن و شستشوی سلول‌های MSC با EPC، آنتی‌بادی‌های اولیه و سپس آنتی‌بادی (Abcam, USA) (goat anti- rabbit IgG H&L) اضافه شد. سپس نمونه‌ها در لوله‌های مخصوص فلوسيوتومتری ریخته و سپس توسط فلوسيوتومتری (BD FACSCalibur، BD Biosciences) و توسط نرم‌افزار FlowJo نسخه 6 و 7 آنالیز شدند(15).

جدول شماره 1: آنتی‌بادی‌های مورد استفاده برای آنالیز فلوسيوتومتری (15)

نام آنتی‌بادی	نوع آنتی‌بادی	شاره کاتالوگ
123309, Biologend, Inc	PE-conjugated anti-mouse	CD14
12-0112-81; eBioscience, Inc	PE-conjugated anti-mouse	CD1, b
120407, Biologend, Inc	PE-conjugated anti-mouse	CD105
17-1331, eBioscience, Inc	APC-conjugated rat anti-mouse	CD133
12-5987-81; eBioscience, Inc	PE-conjugated rat anti-mouse	Tie-2
121914; Biologend, Inc	Pacific Blue-conjugated rat anti-mouse	VEGF-R2
ab187284, Abcam, Inc	PE-conjugated anti-mouse	CD34
12-0451-81, eBioscience, Inc	PE-conjugated anti-mouse	CD45
ab24904, Abcam, Inc	PE-conjugated anti-mouse	CD90

ایجاد مدل حیوانی سپسیس و طراحی آزمایش برای ایجاد مدل سپسیس، موش‌های نر C57BL/6 با سن 12-8 هفته و وزن 25-20 گرم استفاده شد. موش‌ها تحت شرایط استاندارد دمای 37 درجه سانتی گراد، رطوبت، تهویه و تغذیه مناسب نگهداری شدند. تعداد موش‌های مورد نیاز برای این مطالعه، با استفاده از مطالعات مشابه پیشین تعیین شد(16). در

رسم نمودارها از نرم افزار GraphPad Prism نسخه 9 استفاده شد. در این مطالعه از T-test برای آنالیز بین دو گروه و از آنالیز واریانس یک طرفه (one-way ANOVA) و hoc برای اختلاف بیش از دو گروه استفاده شد. مقادیر $P \leq 0.05$ از لحاظ آماری معنی دار در نظر گرفته شد. همچنین در نمودارها، تفاوت آماری بین گروه ها به وسیله برآکت نشان داده شد. از نرم افزار کاپلان مایر برای آنالیز در صد زنده ماندن موش ها در هر گروه استفاده شد.

یافته ها

بررسی مارکرهای سطحی سلول های EPC و MSC و نتایج فلوسیتومتری سلول های MSC و EPC در تصویر شماره ۱ نشان داده شده است. همان طور که مشاهده می شود، سلول EPC شاخص های سطح سلولی CD133 و VEGFR-2 را بیان کرده اند. از سوی دیگر CD14 و Tie-2 را نشان نمی دهد که سلول های منفی بوده است. این امر نشان می دهد که سلول های EPC برای مارکرهای هماتوپویتیکی منفی بوده است (تصویر شماره ۱). نتایج فلوسیتومتری سلول های MSC (تصویر شماره ۱) نیز نشان داد که این سلول ها شاخص های سطح سلولی از قبیل CD90 و CD105 را بیان کرده اند. از سوی دیگر برای مارکر CD45 و CD34 در حدود منفی هستند (تصویر شماره ۱).

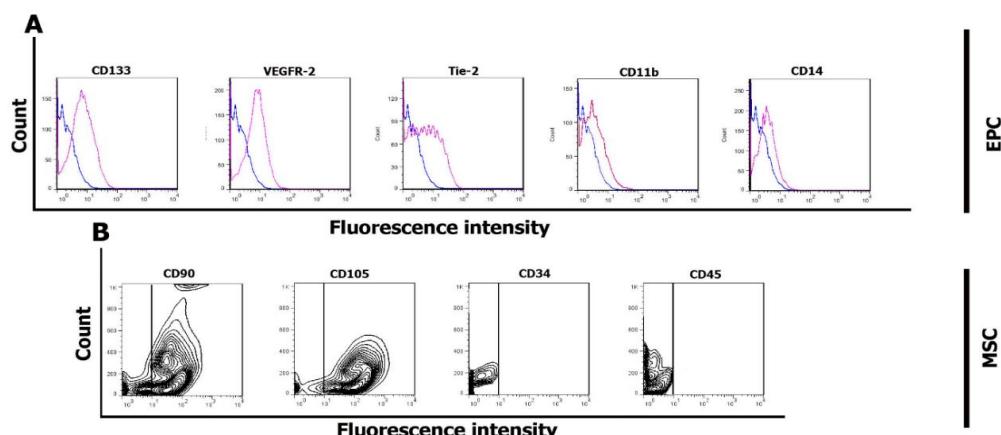
موجود (Alpha-Classic AT Plus) و طبق دستور العمل سازنده تعجزیه و تحلیل شد.

آزمایش نسبت وزن مرتبط به وزن خشک ریه نسبت وزن مرتبط به خشک ریه، شاخصی جهت ارزیابی میزان ادم بررسی شد. ریه های برداشت شده از هر چهار گروه در یک میکروتیوب از قبل توزین شده، قرار داده و وزن شدند (وزن مرتبط). میکروتیوب ها به مدت یک شب (16 ساعت) در آون 85°C قرار داده و دوباره توزین شدند (وزن خشک). با تقسیم این دو عدد، نسبت وزن تر به خشک به دست آمد (17).

بررسی میزان زنده مانی موش های مدل در سه گروه مورد آزمایش، LPS و LPS+PBS تعداد ۵ موش به ازای هر گروه وارد مطالعه شد و به مدت ۱۰ روز و هر ۶ ساعت یکبار مورد بررسی قرار گرفت. تعداد موش های مرده و زنده شمارش و با روش کاپلان - مایر (Kaplan-Meier) در صد زنده مانی موش های هر گروه اندازه گیری شد (18).

آنالیز آماری

تمامی داده های این مطالعه، به صورت میانگین \pm انحراف معیار بیان شده اند. جهت تحلیل آماری داده ها و

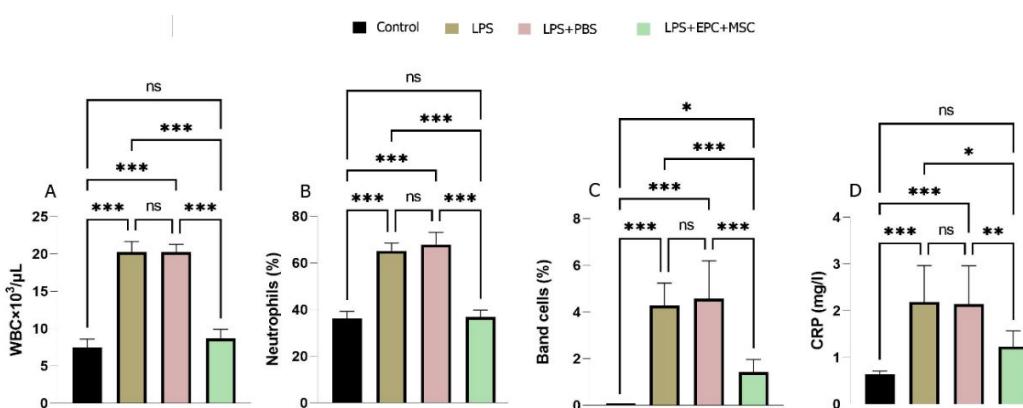
تصویر شماره ۱: آنالیز فلوسیتومتری سلول های پیش ساز اندوتیال (EPC) و سلول های بنیادی مجازی (MSC). A: هیستو گرام فلوسیتومتری EPC و B: هیستو گرام فلوسیتومتری MSC.

کاهش نشان می داد (تصویر شماره ۳). همچنین، ادم ریوی با نسبت وزن مرطوب / خشک ریه ها مورد ارزیابی قرار گرفت. در این مطالعه تزریق همزمان MSC و EPC کاهش قابل توجهی در نسبت وزن تر / خشک نسبت به گروه های LPS و PBS + LPS داد (تصویر شماره ۳).

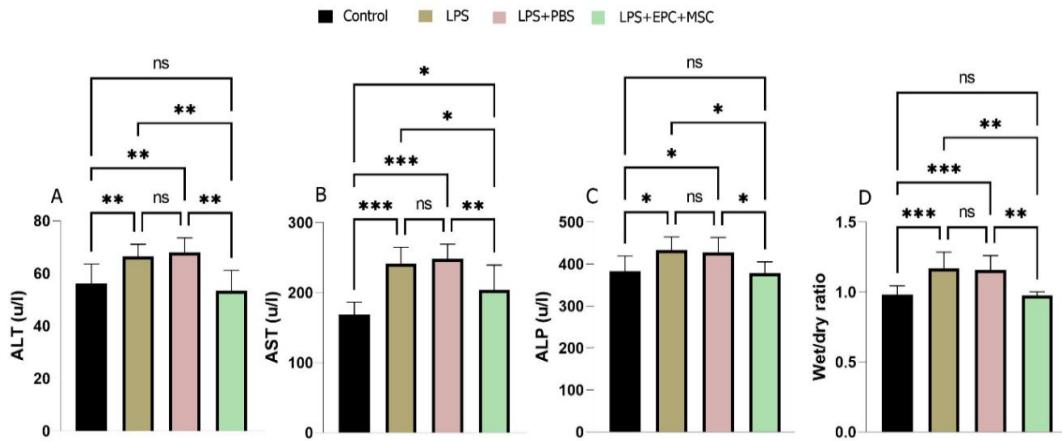
کاهش پاسخ التهابی سیستمیک توسط تزریق همزمان MSC و EPC در مدل سپسیس القایی با LPS نتایج حاصل از بررسی سطح سرمی سایتوکاین های ضد التهابی و پیش التهابی در موش های سپتیک القا شده با LPS با و بدون سلول درمانی در تصویر شماره ۴ نشان داده شده است. LPS به طور قابل توجهی غلظت سرمی و بافتی TNF- α , IL-6 و IL-1 β را افزایش داده و سطح IL-10 را در مقایسه با گروه کنترل کاهش داد. تجویز همزمان EPC و MSC به طور قابل توجهی باعث کاهش سطح سرمی و بافتی سایتوکاین های TNF- α , IL-6 و IL-1 β مرتبط با افزایش سطح سرمی و بافتی IL-10 در مقایسه با گروه LPS می شود. این نتایج نشان می دهد که تجویز همزمان EPC و MSC می تواند به طور موثری پاسخ ایمنی سیستمیک ناشی از LPS را تعدیل کند.

بررسی پارامترهای خون شناسی در گروه های مورد مطالعه برخی از پارامترهای خون شناسی از جمله گلبول های سفید خون، نوتروفیل ها و سلول های باند در گروه های مورد مطالعه بررسی شدند (تصویر شماره ۲). نتایج نشان داد که تعداد گلبول های سفید، نوتروفیل ها و سلول های باند در گروه سپسیس به طور قابل توجهی در مقایسه با گروه تزریق سلول و کنترل افزایش یافته است (تصویر شماره ۲). تزریق همزمان EPC و MSC باعث کاهش تعداد گلبول های سفید، نوتروفیل ها و سلول های باند در موش های مبتلا به سپسیس شد (تصویر شماره ۲). همچنین تزریق EPC و MSC در مدل سپسیس القایی با LPS به طور قابل توجهی غلظت CRP را در مقایسه با گروه LPS کاهش می دهد.

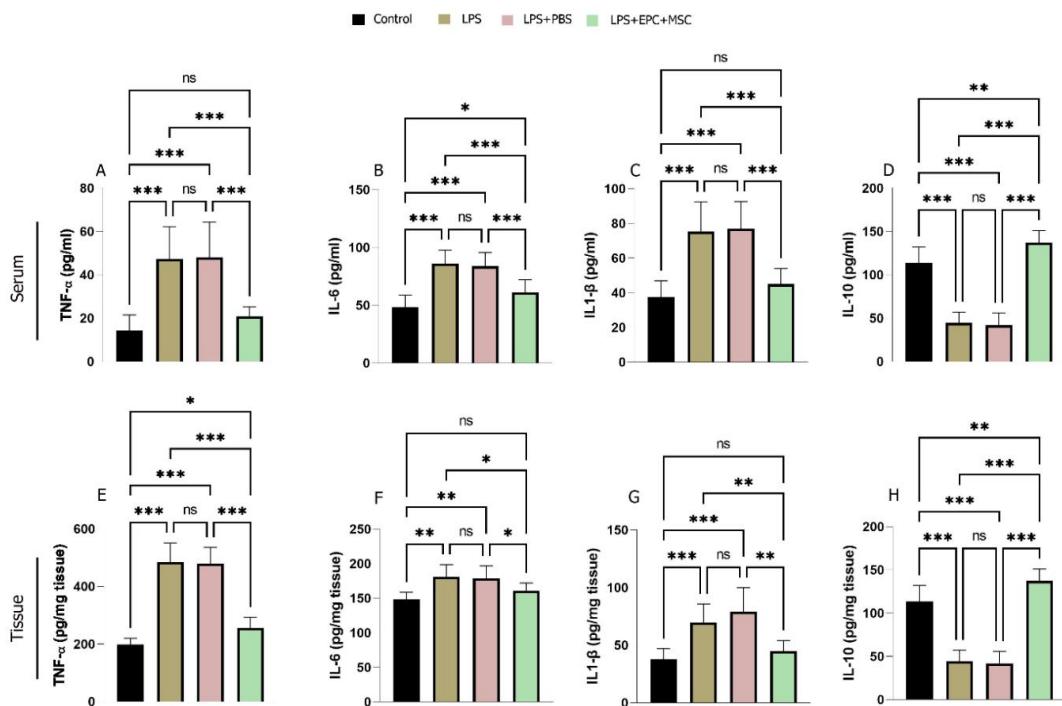
نتایج حاصل از تزریق همزمان EPC و MSC بر آنزیم های کبدی موش های مبتلا به سپسیس در تصویر شماره ۳ نشان داده شده است. همان طور که مشاهده می شود، تزریق همزمان EPC و MSC در مدل سپسیس القایی با LPS، فعالیت آنزیم های کبدی را متعدد می کند. سطح آنزیم های کبدی در سرم، از جمله ALT و AST در موش های سپتیک که پیوند سلول را دریافت کرده بودند، در مقایسه با موش های سپتیک به طور معنی داری

تصویر شماره ۲: تجزیه و تحلیل CRP و تعداد لکوسیت ها در موش های سپتیک القا شده با LPS با و بدون سلول درمانی. (A) گلبول های سفید، (B) نوتروفیل ها و (C) سلول های باند. (D) کاهش سطح سرمی CRP در موش های سپتیک تزریق شده با EPC و MSC. دادهها به صورت میانگین \pm انحراف میانگین (n=7 برای هر گروه) بیان شده است. *: *** p < 0.001, **: p < 0.01, *: p < 0.05, ns: p > 0.05 (Post hoc ANOVA). CRP: پروتئین واکنشی C، EPC: سلول پیش ساز آندوتیلیا، LPS: لپوپلی ساکارید، MSC: سلول بنیادی مزانشیمی، PBS: سالین بافر فسفات.

توضیح شماره 3: کاهش سطح سرمی آنزیم‌های کبدی و کاهش ادم ریوی در موش‌های سپتیک با و بدون سلول درمانی. سطح سرمی بیومارکرهای کبدی شامل (A)، (B) ALP و (C) ALT در هر گروه آزمایشی بررسی شد. ادم ریه با نسبت وزن تر/خشک (D) اندازه گیری شد. داده‌ها به صورت میانگین ± انحراف معیار ($n=7$ برای هر گروه) بیان شده است. *: $P<0.05$; **: $P<0.01$; ***: $P<0.001$. (Post hoc، یک طرفه، ANOVA). LPS، آکالالین فسفاتاز، ALT، آلامین آمینوترانسفراز، AST، آسپارتات آمینوترانسفراز، EPC، سلول پیش‌ساز اندوتیال. LPS: لیپوپلی‌ساکاریدها، MSC: سلول‌های بنیادی مژاشیمی، PBS: سالین بافر فسفات.

توضیح شماره 4: سطح سرمی و بافی سیتوکین‌های التهابی و ضد التهابی در موش‌های سپتیک القا شده با LPS با و بدون سیتوترالپی. غلظت‌های سرمی: (A) فاکتور نکروز دهنده تومور- α , (B) ایترلوکین-6, (C) ایترلوکین-10, (D) ایترلوکین- β . غلظت‌های بافی: (E) فاکتور نکروز دهنده تومور- α , (F) ایترلوکین-6, (G) ایترلوکین- β , (H) ایترلوکین-10 در مدل سپسیس القایی با LPS با و بدون سلول درمانی. داده‌ها به صورت میانگین ± انحراف معیار ($n=7$ برای هر گروه) بیان شده است. *: $P<0.05$; **: $P<0.01$; ***: $P<0.001$. (Post hoc، یک طرفه، ANOVA). LPS: لیپوپلی‌ساکارید، MSC: سلول بنیادی مژاشیمی، PBS: سالین بافر فسفات، TNF- α : فاکتور نکروز تومور- α .

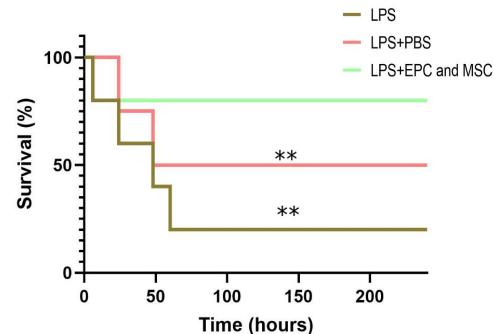
بافی، مهم ترین اهداف درمان سپسیس است. توسعه درمان‌های جدید و موثر، مهم ترین هدف تیم‌های درمانی در زمینه سپسیس می‌باشد. اخیراً سلول درمانی به عنوان گزینه جدید مورد توجه قرار گرفته است.

در این مطالعه، EPCs و MSCs با موفقیت از مغز استخوان موش جداسازی و پس از بررسی مارکرهای سطحی، برای درمان موش مدل سپسیس استفاده شدند. در واقع در این مطالعه، رویکرد جدیدی برای درمان سپسیس با استفاده از تجویز همزمان EPC و MSC در مدل موش ارائه شد. نتایج این مطالعه نشان داد که تزریق همزمان EPC و MSC، 48 ساعت پس از اندوتوكسمی ناشی از LPS به طور خاص، میزان بقا را افزایش می‌دهد، عملکرد کبد را متعادل می‌کند، برخی از پارامترهای خون‌شناختی را بهبود می‌بخشد و پاسخ‌های التهابی سیستمیک و ریوی را به وضوح بهبود می‌بخشد. در این تحقیق، سلول‌های EPC و MSC جدا شده از مغز استخوان موش بر اساس بیان نشانگرهای سطحی، مورد ارزیابی قرار گرفتند. نتایج نشان داد که سلول‌های فوق از نظر پیش‌سازهای خونساز منفی هستند. به نظر می‌رسد شرایط کشت و ترکیب محیط مورد استفاده در این مطالعه، رشد پیش‌سازهای خونساز را مهار کرده است. برای مثال، هپارین مورد استفاده در این تحقیق یکی از عواملی است که نقش مهار کننده‌گی برای پیش‌سازهای خونساز دارد(20). به علاوه گزارش شده این ماده در بی‌ثباتی mRNA برخی از نشانگرهای خونساز در طول رشد و تمایز دودمان‌های مختلف سلول‌های خونساز نقش دارد(21). در سال‌های اخیر، مطالعات پیش‌بالینی، اثرات ضدالتهابی سلول‌های بنیادی را بر روی گونه‌های مختلف حیوانات مبتلا به سپسیس ثابت کرده‌است. برخی از انواع سلول‌های بنیادی، از جمله سلول‌های بنیادی مزانشیمی و سلول‌های بنیادی خون بندنای به عنوان یک گزینه درمانی جدید در آزمایش‌های بالینی سپسیس مورد استفاده قرار گرفته‌اند.(22,12).

در مطالعه حاضر، استفاده همزمان از سلول‌های

افرایش بقای حیوان با تزریق EPC و MSC در مدل سپسیس القایی با LPS

نمودار کاپلان-مایر نشان داد که میزان بقا در گروه LPS حدود 20 درصد بوده است و در این گروه، یک موش زنده به ازای 5 موش وارد شده در آزمایش باقی ماند و این در حالی است که تزریق سلول، بقا موش‌ها را تا 80 درصد افزایش داد (4) موش زنده به ازای 5 موش مورد مطالعه). در مورد گروه LPS+PBS نیز میزان بقا نزدیک به گروه LPS بوده و در مجموع 2 موش از 5 موش با میزان بقا 40 درصد زنده ماندند (تصویر شماره 5). نمودار کاپلان-مایر نشان داد که تزریق سلول‌های EPC و MSC به طور همزمان با طور قابل توجهی میزان بقا موش‌های مدل سپسیس را در مقایسه با گروه افزایش داده است (80 در مقابل 20 درصد).

تصویر شماره 5: نمودار بقای کاپلان-مایر در موش‌های سپتیک القا شده با LPS با و بدون سیتوترایی. (n=5) برای هر گروه، P<0.01: ** یک طرفه، (Post hoc ANOVA)، EPC، سلول پیش‌ساز اندوتیال، LPS، لیپوپلی‌سکارید، MSC، سلول بنیادی مزانشیمی، PBS، سالین بافر فسفات.

بحث

سپسیس به صورت پاسخ خارج از تنظیم سیستم ایمنی به التهاب شدید و سیستمیک ناشی از عفونت خارجی تعریف شده است که با مرگ و میر بالا به ویژه در بخش مراقبت ویژه بیمارستان همراه می‌باشد(19). افزایش میزان بقا، کنترل عفونت سیستمیک و بهبود آسیب‌های

تجویز همزمان EPC و MSC به طور معنی داری باعث کاهش سطح سرمی α , TNF- β و IL-6 ($P<0/001$) و IL-1 β ($P<0/001$) می شود. و افزایش سطح سرمی و بافتی IL-10 ($P<0/001$) هم چنین سطح بافتی سایتوکین های α ($P<0/001$) TNF- α , IL-6 ($P<0/05$) و IL-1 β ($P<0/01$) در موش های تحت درمان با EPC و MSC در مقایسه با گروه LPS به طور معنی داری کاهش نشان می داد. این نتایج نشان می دهد که تجویز همزمان EPC و MSC می تواند به طور موثری پاسخ ایمنی سیستمیک ناشی از LPS را تعدیل کند.

افزایش تعداد گلوبول های سفید همراه با تعداد زیادی نوتروفیل نبالغ در خون محیطی، یکی از چهار معیار تشخیص سپسیس است (27). تزریق همزمان EPC و MSC به طور معنی داری تعداد گلوبول های سفید به خصوص نوتروفیل ها و سلول های باند را در موش های مبتلا به سپسیس کاهش داد ($P<0/001$). در تائید این یافته دیده شده است که سلول های بنیادی ممکن است فاگوسیتوز باکتریایی را توسط نوتروفیل ها افزایش داده و منجر به از بین رفتن باکتری شوند و سپسیس را بهبود ببخشد (28).

کبد عضو حساس در بقای بیماران مبتلا به سپسیس و اختلالات مرتبط است. آسیب کبدی در مراحل اولیه سپسیس در نتیجه اثر اندو توکسین و رها سازی سایتوکین ها اتفاق می افتد که همراه با تغییرات قابل توجه سرولوژیک و بافت شناسی از قبیل افزایش سطح آنزیم های کبدی، مرگ با برنامه سلول های کبدی، نکروز بافتی و تجمع نوتروفیل ها می باشد (29). در مطالعه حاضر، تزریق سلول MSC و EPC توانست آسیب کبدی را از طریق کاهش سطح سرمی آنزیم های AST و ALT به عنوان مارکرهای آسیب کبدی جبران کند. تاثیر سلول های مورد مطالعه در بهبود آسیب کبدی با مطالعات حاصل از اثر گذاری MSC مشتق از مغز استخوان موش و MSC مشتق از رله وارتون انسان مطابقت دارد (31,30).

در مورد بیماران مبتلا به سپسیس، آسیب ریوی بیش تر از آسیب اندام های دیگر مشاهده می شود. علائم بد عملکردی ریه به صورت تخریب اتصالات سلولی

EPC و MSC برای اولین بار به عنوان منبع سلولی برای درمان عارضه سپسیس استفاده شد. ظرفیت تمايز EPC به انواع مختلف سلول ها و هم کشتی سلول های EPC با MSC هم در داخل آزمایشگاه و هم در مطالعات داخل بدن به اثبات رسیده است (23). اگرچه، توانایی بازسازی و درمانی هم کشتی سلول های EPC و MSC در چندین مدل پیش بالینی مانند سکته قلبی، ترمیم آسیب های نخاعی و ترمیم استخوان مورد استفاده قرار گرفته است، اما تاثیر تزریق همزمان این سلول ها در کار آزمایی های بالینی در درمان موارد عفونی هنوز مورد بررسی قرار نگرفته است (25-23). بنابراین با توجه به توانایی بازسازی این سلول ها در ترمیم بافت های آسیب دیده، تزریق همزمان این سلول ها می تواند به عنوان گزینه جدید مبتنی بر سلول برای مدیریت سپسیس معرفی شود. یکی از مدیریت های مهم در درمان بیماری های عفونی، حفظ تعادل بین سایتوکین های پیش التهابی و ضد التهاب است. سندروم پاسخ التهابی سیستمیک یا سپسیس با ترشح سایتوکین ها و آسیب شدید بافتی همراه است. مطالعات نشان داده که TNF- α , IL-1 β و IL-6 بیشترین سایتوکین های التهابی ترشح شده در طی سپسیس هستند (26). بنابراین 48 ساعت پس از تزریق سلول، سطح سرمی و بافتی سایتوکین های پیش التهابی و ضد التهابی مورد مطالعه قرار گرفت. در این پژوهش مشاهده شد که در گروه سپسیس القایی با LPS سایتوکین های پیش التهابی مانند TNF- α , IL-1 β و IL-6 به طور معنی داری نسبت به گروه کنترل افزایش یافت (27). هم چنین سطح سایتوکین های ضد التهابی مانند IL-10 در گروه سپسیس القایی با LPS در مقایسه با گروه کنترل به طور معنی داری کاهش یافت ($P<0/001$). مطالعات نشان داده که سلول های بنیادی می توانند سلول های التهابی آزاد شده به واسطه عفونت یا هر عامل خارجی را از طریق ترشح عوامل ضد التهابی متعادل کنند (22). همسو با این نتایج، یافته های مطالعه حاضر نشان داد که علی رغم افزایش بیش از حد سایتوکین های پیش التهابی در سرم و بافت موش های ناشی از سپسیس،

از مهم‌ترین محدودیت‌های این مطالعه می‌توان به استفاده از مدل موشی به جای مدل انسانی اشاره کرد و از آن‌جایی که زمان پیشرفت بیماری به سمت نارسایی چند عضو در اغلب مدل‌های حیوانی در طی چند روز تا چند ساعت اتفاق می‌افتد و در سپسیس انسانی این اتفاق در چند روز تا هفته رخ می‌دهد، بنابراین تعمیم نتایج اثربخشی به دست آمده در این مطالعه بر سپسیس انسانی باید با احتیاط انجام شود(12). از محدودیت‌های دیگر این تحقیق می‌توان به تزریق تنها یک دوز از سلول‌ها به مدل سپسیس اشاره نمود.

یافته‌های این پژوهش شواهدی را ارائه داد که تزریق همزمان EPC و MSC به طور قابل توجهی میزان بقای موش‌های ناشی از LPS را افزایش، غلظت سیتوکین‌های پیش التهابی را کاهش و سطح سیتوکین‌های ضد التهابی را افزایش می‌دهد. موش‌های سپتیک که تحت درمان با EPC و MSC قرار گرفتند، کاهش قابل توجهی در ادم ریوی، آنزیم‌های کبدی و سطح CRP در مقایسه با گروه کنترل نشان دادند. این مطالعه ممکن است نتایج امیدوارکننده‌ای برای معرفی تزریق همزمان سلول‌های ایمنی برای مدیریت بیماری‌های عفونی و تعدیل پاسخ ایمنی از طریق عملکرد تنظیم‌کننده سیستم ایمنی را ارائه دهد.

سپاسگزاری

این مطالعه برگرفته از پایان نامه دکتری تحت حمایت دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال می‌باشد.

اندوتیلیوم و افزایش تراوش رگی است که به صورت ادم و ترشح سلول‌های التهابی بروز می‌کند. نوتروفیل‌ها با تولید واسطه‌هایی چون سایتوکین‌ها، آنزیم‌های گرانولی و اکسیژن فعال آسیب‌های بافتی را افزایش می‌دهند(32). تجزیه و تحلیل نسبت وزن مرطوب به خشک در بسیاری از گزارش‌ها برای ارزیابی پس از تزریق LPS استفاده شده است(22). در این مطالعه ادم ریوی که با اندازه گیری نسبت وزن تر به خشک سنجیده شد، نشان‌دهنده نفوذ مایع در بافت به دنبال تخریب سد اندوتیال می‌باشد که این تخریب ناشی از تلقیح LPS در موش مدل بوده و تداوم این وضعیت منجر به جراحت حاد ریه می‌شود(33). تیمار سلوی توансنت به طور معنی داری نسبت وزن تر به خشک را در مقایسه با گروه LPS کاهش دهد ($P<0.01$) که این فعالیت ضد ادم با گزارش‌هایی که سلول MSCs مشتق از بند ناف و ماکروفازهای القا شده توسط MSCs را تزریق کرده بودند، مطابقت داشت(34).

نتایج آزمایشات این پژوهش نشان داد که تزریق هم زمان سلول‌های EPC و MSC، میزان بقای موش‌های مبتلا به سپسیس را تا حدود 80 درصد افزایش داده است که این امر احتمالاً به دلیل فعالیت سرکوب ایمنی در مرحله حاد بیماری، جلوگیری از گسترش آسیب بافتی و اثرات بازسازی کننده می‌باشد. تاثیر تزریق سلول بر افزایش میزان بقا، با مطالعاتی که در این زمینه انجام شده است مطابقت دارد؛ مغز استخوان موش 90 درصد، MSC مشتق از بند ناف انسان 87 درصد، MSC مشتق از مغز استخوان انسان 75 درصد و MSC مشتق از ژله وارتون 87 درصد، میزان بقای موش‌های مدل را افزایش داده بودند(35,34,31,28).

References

1. Giordano NP, MB Cian, ZD Dalebroux. Outer membrane lipid secretion and the innate immune response to Gram-negative bacteria. Infection and Immunity 2020; 88(7): e00920-19.
2. Walgate R, Zsuzsanna Jakab: WHO's regional director for Europe. The Lancet 2010; 375 (9723): 1339.
3. Doi K, A Leelahanichkul, X Hu, KL

- Sidransky, H Zhou, Y Qin, et al. Pre-existing renal disease promotes sepsis-induced acute kidney injury and worsens outcome. *Kidney international* 2008; 74(8): 1017-1025.
4. Sen S, R Williams, R Jalan, S Sen, R Williams, R Jalan. The pathophysiological basis of acute-on-chronic liver failure. *Liver* 2002; 22: 5-13.
 5. Stevenson EK, AR Rubenstein, GT Radin, RS Wiener, AJ Walkey. Two decades of mortality trends among patients with severe sepsis: a comparative meta-analysis. *Critical care medicine* 2014; 42(3): 625.
 6. Fleischmann C, A Scherag, NK Adhikari, CS Hartog, T Tsaganos, P Schlattmann, et al. Assessment of global incidence and mortality of hospital-treated sepsis. Current estimates and limitations. *American Journal of Respiratory and Critical Care Medicine* 2016; 193(3): 259-272.
 7. Ulloa L KJ Tracey. The ‘cytokine profile’: a code for sepsis. *Trends in molecular medicine* 2005; 11(2): 56-63.
 8. Dondorp AM, MW Dünser, MJ Schultz. Sepsis management in resource-limited settings. 2019.
 9. Horák J, L Nalos, V Martíková, J Beneš, M Štengl, M Matějovič. Mesenchymal stem cells in sepsis and associated organ dysfunction: a promising future or blind alley? *Stem cells international* 2017; 2017.
 10. Singer NG AI Caplan. Mesenchymal stem cells: mechanisms of inflammation. *Annual Review of Pathology: Mechanisms of Disease* 2011; 6: 457-478.
 11. Goldenberg NM, BE Steinberg, AS Slutsky, WL Lee. Broken barriers: a new take on sepsis pathogenesis. *Science translational medicine* 2011; 3(88): 88ps25-88ps25.
 12. Lombardo E, T van der Poll, O DelaRosa, W Dalemans. Mesenchymal stem cells as a therapeutic tool to treat sepsis. *World journal of stem cells* 2015; 7(2): 368.
 13. Fan H, Goodwin AJ, Chang E, Zingarelli B, Borg K, Guan S, et al. Endothelial progenitor cells and a stromal cell-derived factor-1 α analogue synergistically improve survival in sepsis. *American Journal of Respiratory and Critical Care Medicine* 2014; 189(12): 1509-1519.
 14. Mohammadi E, SM Nassiri, R Rahbarghazi, V Siavashi, A Araghi. Endothelial juxtaposition of distinct adult stem cells activates angiogenesis signaling molecules in endothelial cells. *Cell and tissue research* 2015; 362(3): 597-609.
 15. Gouel-Chéron A, B Allaouchiche, C Guignant, F Davin, B Floccard, G Monneret, et al. Early interleukin-6 and slope of monocyte human leukocyte antigen-DR: a powerful association to predict the development of sepsis after major trauma. *PloS One* 2012; 7(3): e33095.
 16. Huang W, W Fan, Y Wang, D Han, X Li, S Li, et al. Mesenchymal stem cells in alleviating sepsis-induced mice cardiac dysfunction via inhibition of mTORC1-p70S6K signal pathway. *Cell Death Discovery* 2017; 3(1): 1-11.
 17. Hall SR, K Tsoyi, B Ith, RF Padera Jr, JA Lederer, Z Wang, et al. Mesenchymal stromal cells improve survival during sepsis in the absence of heme oxygenase-1: the importance of neutrophils. *Stem cells* 2013; 31(2): 397-407.
 18. Hoseinnia S, M Ghane, J Norouzi, F Hosseini. Mesenchymal stem cell and endothelial progenitor cells coinjection improves LPS-induced lung injury via Tie2 activation and downregulation of the TLR4/MyD88 pathway. *Journal of Cellular Biochemistry* 2021; 122(12): 1791-1804.
 19. Sakr Y, U Jaschinski, X Wittebole, T Szakmany, J Lipman, SA Namendys-Silva,

- et al. Sepsis in intensive care unit patients: worldwide data from the intensive care over nations audit. in Open forum infectious diseases. 2018. Oxford University Press US.
20. Lecomte-Raclet L, M Alemany, AS-L Grand, J Amiral, Gr Quentin, AM Vissac, et al. New insights into the negative regulation of hematopoiesis by chemokine platelet factor 4 and related peptides. *Blood, The Journal of the American Society of Hematology* 1998; 91(8): 2772-2780.
 21. Yang L Y-C Yang. Heparin inhibits the expression of interleukin-11 and granulocyte-macrophage colony-stimulating factor in primate bone marrow stromal fibroblasts through mRNA destabilization. 1995.
 22. Behjani ZZ, J Ai, M Soleimani, A Atashi, B Taheri, S Ebrahimi-Barough, et al. Human unrestricted somatic stem cells ameliorate sepsis-related acute lung injury in mice. *Journal of cellular physiology* 2019; 234(8): 13942-13950.
 23. He Y, S Lin, Q Ao, X He. The co-culture of ASCs and EPCs promotes vascularized bone regeneration in critical-sized bone defects of cranial bone in rats. *Stem Cell Research & Therapy* 2020; 11(1): 1-12.
 24. Cai M, Shen R, Song L, Lu M, Wang J, Zhao S, et al. Bone marrow mesenchymal stem cells (BM-MSCs) improve heart function in swine myocardial infarction model through paracrine effects. *Sci Rep* 2016; 6(1): 28250.
 25. Dasari VR, Veeravalli KK, Dinh DH. Mesenchymal stem cells in the treatment of spinal cord injuries: A review. *World J Stem Cells* 2014; 6(2): 120-133.
 26. Meduri GU, Headley S, Kohler G, Stentz F, Tolley E, Umberger R, et al. Persistent elevation of inflammatory cytokines predicts a poor outcome in ARDS: plasma IL-1 β and IL-6 levels are consistent and efficient predictors of outcome over time. *Chest* 1995; 107(4): 1062-1073.
 27. Mare TA, Treacher DF, Shankar-Hari M, Beale R, Lewis SM, Chambers DJ, et al. The diagnostic and prognostic significance of monitoring blood levels of immature neutrophils in patients with systemic inflammation. *Crit Care* 2015; 19(1): 1-11.
 28. Hall SR, Tsioy K, Ith B, Padera RF Jr, Lederer JA, Wang Z, et al. Mesenchymal stromal cells improve survival during sepsis in the absence of heme oxygenase-1: The importance of neutrophils. *Stem Cells* 2013; 31(2): 397-407.
 29. Yan J, Li S, Li S. The role of the liver in sepsis. *Int Rev Immunol* 2014; 33(6): 498-510.
 30. Németh K, Leelahanichkul A, Yuen PS, Mayer B, Parmelee A, Doi K, et al. Bone marrow stromal cells attenuate sepsis via prostaglandin E 2-dependent reprogramming of host macrophages to increase their interleukin-10 production. *Nat Med* 2009; 15(1): 42-49.
 31. Capcha JMC, Rodrigues CE, Moreira RS, Silveira MD, Dourado P, Dos Santos F, et al. Wharton's jelly-derived mesenchymal stem cells attenuate sepsis-induced organ injury partially via cholinergic anti-inflammatory pathway activation. *Am J Physiol Regul Integr Comp Physiol* 2020; 318(1): R135-R147.
 32. Fujishima S. Organ dysfunction as a new standard for defining sepsis. *Inflamm Regen* 2016; 36(1): 24.
 33. Feng C, Zhang L, Nguyen C, Vogel SN, Goldblum SE, Blackwelder WC, et al. Neuraminidase reprograms lung tissue and potentiates lipopolysaccharide-induced acute lung injury in mice. *J Immunol* 2013; 191(9): 4828-4837.

34. Li J, Li D, Liu X, Tang S, Wei F. Human umbilical cord mesenchymal stem cells reduce systemic inflammation and attenuate LPS-induced acute lung injury in rats. *J Inflamm* 2012; 9(1): 33.
35. Krasnodembskaya A, Samarani G, Song Y, Zhuo H, Su X, Lee JW, et al. Human mesenchymal stem cells reduce mortality and bacteremia in gram-negative sepsis in mice in part by enhancing the phagocytic activity of blood monocytes. *Am J Physiol Lung Cell Mol Physiol* 2012; 302(10): L1003-L1013.